

Wijkvernieuwingsplan Beijum

Versie: 5.0
Datum: 12 september 2018
In opdracht van:

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Wijkvernieuwing in de gemeente Groningen	4
	Visie op wijkvernieuwing.....	4
	2.2 Strategie wijkvernieuwing.....	5
	2.3 Opgaven wijkvernieuwing.....	6
3.	Wijkvernieuwing Beijum	7
4.	De analyse.....	10
5.	De ambities	14
6.	De opgaven	17
7.	De financiën	22
8.	Communicatie.....	23

1. Inleiding

Voor u ligt het wijkvernieuwingsplan van de wijk Beijum. Het wijkvernieuwingsplan is gebaseerd op een gezamenlijke visie en aanpak op de wijkvernieuwing van de gemeente Groningen en de vijf woningcorporaties in Groningen (Nijestee, Lefier, De Huismeesters, Patrimonium en Wierden en Borgen). Deze visie op wijkvernieuwing kunt u lezen in hoofdstuk 2 van dit plan. Vanaf hoofdstuk 3 beschrijven we de concrete invulling hiervan voor de wijk Beijum.

De kern van de visie op wijkvernieuwing is dat we een stad willen waar iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving. In dit plan beschrijven we onze visie op wijkvernieuwing en hoe we hier de komende jaren concreet invulling aan willen geven. We richten ons daarbij eerst op de wijken Selwerd, Beijum, De Wijert en Indische Buurt/De Hoogte.

Voor de vier genoemde wijken zijn begin 2018 koersdocumenten besproken en unaniem vastgesteld in de gemeenteraad. Er is afgesproken dat we de plannen op een aantal onderdelen zouden gaan aanvullen. Het ging daarbij om een concretere omschrijving van onze visie, hoe we de sociale opgave met integrale maatregelen het hoofd kunnen bieden, welke stedenbouwkundige maatregelen in de wijken hieraan bij kunnen dragen en welke kansen er liggen voor het aanpakken van de woningvoorraad plus de verduurzaming daarvan.

Daarbij werd aangegeven dat we ernaar streven om dit te integreren in concrete meerjaren uitvoeringsprogramma's die we om de twee jaar gaan actualiseren vanwege het dynamische karakter van de wijkvernieuwing (en om ruimte te kunnen bieden aan voortschrijdend inzicht).

Allereerst gaan we hierna in op onze gezamenlijke visie en we geven daarbij aan wat dit voor de wijkvernieuwing betekent. Daarna wordt ingegaan op de strategie en de opgaven, die gelden voor alle vier wijken. Daarna kunt u lezen hoe de wijkvernieuwing voor Beijum hieraan een bijdrage levert.

2. Wijkvernieuwing in de gemeente Groningen

Visie op wijkvernieuwing

Werken aan een inclusieve samenleving door te bouwen aan een ongedeelde stad

Vanaf de wederopbouwperiode na de Tweede Wereldoorlog hebben we in Nederland verschillende periodes gehad waarin de overheid actief stuurde op menging van bevolkingsgroepen in wijken. Er heerste toen woningnood. In rap tempo verrezen compleet nieuwe wijken rond de bestaande stad Groningen. De corporaties kregen in de jaren '50 en '60 opdracht om grootscheeps sociale woningen te bouwen in wijken als De Wijert, de Indische Buurt of Selwerd. Ontwikkelaars en particulieren bouwden koopwoningen in de straten ernaast. In de nieuwe wijken kwamen scholen, winkels en kerken, zodat mensen alles in de eigen buurt voor handen hadden en elkaar konden ontmoeten. De achterliggende gedachte was een *ongedeelde stad*: arm en rijk wonen gemengd in dezelfde wijken en krijgen dezelfde kansen. Het was de vorm voor een *inclusieve samenleving*. Eerst was het doel segregatie en concentratie tegen te gaan door gerichte woningbouwprogramma's en woningtoewijzing. Later werden de doelen wat verfijnder en de middelen wat minder bevoogdend, maar het idee dat gemengde wijken de basis vormen voor een gezonde ongedeelde stad is gebleven.

Tegelijkertijd is er continu discussie over de veronderstelde positieve effecten van gemengde wijken. Veel gehoorde kritiek is dat mensen juist liever met hun eigen groep willen wonen, werken, onderwijs krijgen en relaties aan gaan. De menging van groepen wordt als bemoeienis gezien die tegen de wens van mensen in gaat. Dit groepsgegedrag is zeker herkenbaar. Wat telt is dat kansrijke groepen veel meer zelf kunnen bepalen waar ze gaan wonen dan kansarmere. Kansarmere groepen zien dit ook als een bedreiging, omdat het tot stapeling van problemen in de buurt kan leiden. We willen daarom meer keuze in het wonen bieden om eenzijdige buurten te voorkomen.

Cement

In grotere steden in landen om ons heen zien we dat de rijken in de binnenstad wonen met alle (luxe) voorzieningen, armen wonen in buitenwijken met onveilige plekken en criminaliteit. Na een decennialang proces van scheiding van groepen is daar steeds minder begrip voor elkaar en brokkelt het cement van een sterke en leefbare samenleving af.

Groningen is een aantrekkelijke stad, omdat ze er al heel lang in slaagt om een grote diversiteit aan mensen huisvesting, werk en scholing te bieden in een compacte stad met veel culturele voorzieningen. De stad heeft een grote verscheidenheid aan wijken en buurten, waar in principe voor elk wat wils te vinden is.

Krimp en vergrijzing

Maar de aantrekkelijke positie is niet vanzelfsprekend. In alle perspectieven die voor Nederland worden geschetst zien we een economische en demografische concentratie richting de Randstad en omliggende regio's. Tegelijkertijd kampen gebieden in het Noorden, Oosten en Zuiden met krimp en vergrijzing. De stad Groningen vormt een baken in het Noorden, vooral door de positie van het hoger onderwijs en alle aanverwante diensten.

Tegelijkertijd werkt de stad als een magneet op mensen uit het Ommeland en ver daarbuiten om er te komen wonen. De stad dreigt het tempo van instromers niet bij te kunnen houden. Door marktwerking wordt de prijs van het wonen en leven hoger en dreigen bestaande en nieuwe woongebieden veel minder toegankelijk te worden voor mensen met een smalle beurs.

Tweedeling

Dit soort processen voltrekken zich sluipenderwijs en werken mee aan een tweedeling tussen arm en rijk, tussen mensen met kansen en mensen met minder kansen op werk, een betaalbaar huis naar keuze of een goede gezondheid. Verschillende groepen worden steeds meer concurrent van elkaar, waarbij het recht van de sterkste zegeviert. Daarmee dreigt de stad zich op termijn op te delen in kansrijke en kansarmere wijken, zonder dat iemand daar op uit is. Dat is niet goed voor de mensen die daar nadeel van ondervinden, maar ook niet goed voor de stad in zijn geheel.

De inclusieve en ongedeelde stad

Als antwoord op bovengeschetste ontwikkelingen hebben we als gemeente en corporaties het gezamenlijke doel om te werken aan een 'inclusieve stad':

We willen een inclusieve stad zijn waar iedereen tot zijn recht komt en op een gelijkwaardige manier kan deelnemen aan de samenleving: in het onderwijs, op de arbeidsmarkt en op de woningmarkt. Het bouwen aan een ongedeelde stad met gemengde wijken is hiervoor een belangrijke randvoorwaarde.

Wij denken het tij te kunnen keren en gezien de relatief goede uitgangspositie van Groningen is dat ook haalbaar. We kiezen daarom opnieuw voor de ongedeelde stad als stip op de horizon, juist nu. Het is, naar onze visie, nog steeds een wenkend perspectief, omdat de ongedeelde stad:

- is gefundeerd op gemengde wijken;
- vooral wordt ingekleurd door wonen en onderwijs;
- de kansenkloof verkleint tussen groepen;
- zorgt dat het cement van de samenleving in tact blijft;
- eigen kracht en eigen regie versterkt.

De ongedeelde stad is relevant voor Groningen, omdat:

- ze het tempo van mensen die naar de stad willen niet kan bijhouden;
- dit door marktwerking resulteert in verdergaande scheiding tussen kansarme en kansrijke groepen;
- de diversiteit van wijken in het geding is.

We willen een evenwichtiger bevolkingsopbouw met een goede balans tussen kwetsbaren en weerbaren, tussen 'dragende' en 'vragende' buurtbewoners op wijk-, buurt- of straatniveau. Een beter evenwicht draagt bij aan gelijkwaardiger kansen voor de wijkbewoners en het maakt onze opgaven beter schaalbaar en haalbaar. Het zorgt voor versterking van draagvlak van aanwezige voorzieningen. Het draagt bij aan het imago van de buurt en het geeft daarmee de bewoners meer zelfvertrouwen. Daardoor kunnen we dragende bewoners beter behouden voor de wijk. We zien dat het aankondigen van stevige wijkvernieuwingen al doorwerkt in positieve toekomstverwachtingen van bewoners.

2.2 Strategie wijkvernieuwing

Een brede doelstelling als die van 'De ongedeelde stad' laat zich lastig managen. De kans bestaat dat we vastlopen in een woud van goede bedoelingen. De opdracht is het verbeteren van de vitaliteit en de draagkracht van de wijken en het stimuleren van de wendbaarheid en weerbaarheid van bewoners. Daarbij hebben we een gezamenlijke opgave om te verduurzamen. We willen de armoede-problematiek verlichten en het wonen aantrekkelijker maken voor kansrijke groepen. Om deze doelstellingen goed te combineren is een gerichte wijkaanpak nodig.

Sociale doelen realiseren

Als gemeente en corporaties werken we samen aan sociale doelstellingen en gebruiken we (onder andere) fysieke maatregelen om deze te realiseren. Het gaat dan om het verduurzamen van woningen, het bouwen van toekomstbestendige woningen en woonvormen, het realiseren van aantrekkelijke openbare ruimtes en toegankelijke voorzieningen. Onderwijsvoorzieningen verdienen hierbij speciale aandacht om segregatie te voorkomen dan wel tegen te gaan. Juist in de samenwerking tussen gemeente en woningcorporaties hebben we mogelijkheden om hier (bij) te sturen. Hiermee kunnen we voor de langere termijn, maar toch redelijk concreet, aangeven welke middelen we willen inzetten en met welk doel. Het is gericht op preventie en het is voorwaardenscheppend, positief en bezielend.

Onze strategie is dat we deze gezamenlijke aanpak vooral met bewoners in de wijk verder vormgeven en daarbij ruimte geven aan wensen en initiatieven die ontstaan bij de bewoners zelf.

Daarnaast is voor de korte termijn ondersteuning begeleiding van kwetsbare groepen gewenst, zowel preventief als curatief. Het gaat dan om zaken als het begeleiden van mensen die vanuit een instelling weer

zelfstandig wonen, het behouden van actieve bewoners, de inzet van de WIJ-teams, gerichte stratenaanpak, armoedebestrijding, begeleiding naar zinvolle dagbesteding en de aanpak van eenzaamheid.

We sturen op de ongedeelde stad met een ruimtelijk kader voor stad en stadsdelen voor de langere termijn. In dat kader leggen we vast hoe we met woningen, openbare ruimte en voorzieningen (waaronder scholen) onze sociale doelstellingen willen realiseren/ondersteunen. Dit kader biedt duidelijkheid welke wijken extra aandacht verdienen en waarom, zodat dit in wijkplannen en bij gebiedsontwikkeling richting geeft.

We vinden dat er een betere kwaliteit van wonen moet komen voor bewoners die in de kwetsbare buurten wonen. We willen zorgen voor extra ondersteuning en begeleiding van aanwezige kansarme en kwetsbare personen. Dat betekent in de praktijk dat we aan de bevoegde instanties gaan vragen om te sturen op instroom en dat we maatregelen nemen om kwetsbare personen goed te laten wonen. We zetten sociale programma's en goede samenwerking tussen maatschappelijke organisaties in. Daarnaast zijn er maatregelen nodig om de wijk aantrekkelijker te maken om dragende personen voor de wijk te behouden. Voor een inclusieve samenleving, waar bewoners in wijken en dorpen ook op langere termijn leefbaar, veilig en aantrekkelijk kunnen wonen is, wat ons betreft, deze strategie de beste.

2.3 Opgaven wijkvernieuwing

Vanuit de hiervoor beschreven visie en strategie benoemen we met welke opgaven we in de wijken willen gaan werken. De hoofdambities voor De Wijert, Beijum, Selwerd en Indische Buurt/De Hoogte zijn kortweg te omschrijven als: gezonde, veerkrachtige en inclusieve wijken en dorpen met gemeenschapszin. Dat betekent minder armoede, meer participatie, een duurzame en aantrekkelijke wijk voor jonge, oude en nieuwe bewoners, vol bedrijvigheid.

Meer specifiek zijn de (sociale) opgaven voor alle wijken:

- gezondheid, sociale samenhang en verbinding;
- inclusieve samenleving met huisvesting van kwetsbare groepen;
- 'healthy ageing'; groene, beweegvriendelijke en levensloopbestendige wijk;
- positief opgroeien en vernieuwde aanpak armoedebestrijding;
- tegengaan cumulatie sociale problemen.

In lijn met onze strategie betekent het dat er in het fysieke domein onder meer de volgende opgaven zijn:

- voldoende gevarieerd en experimenteel woningaanbod met een mix van meer en minder kwetsbare personen. Hiertoe willen we op stedelijk en op wijkniveau werken aan een divers woningaanbod. Dit betekent dat we in wijkvernieuwingswijken naast voldoende sociale huurwoningen ook kijken naar woningen voor anderen doelgroepen (zoals middenhuur, koop en huisvesting voor kwetsbare doelgroepen) en dat we bij nieuwe ontwikkelingen (ook in het zuiden van de stad waar traditioneel minder sociale huur is) ook sociale huur willen toevoegen;
- groene wijken met voldoende mogelijkheden om te bewegen, te spelen en te ontmoeten;
- aanpakken binnenterreinen, leefomgeving, openbare ruimte;
- renoveren en verduurzamen;
- realiseren betaalbare werkruimte voor ZZP-ers en buurtinitiatieven.

Dit is een selectie van een breed scala aan maatregelen en projecten om wijkvernieuwing gezamenlijk tot een succes te maken. In dit wijkvernieuwingsplan is aangegeven welke opgaven specifiek gelden voor Beijum.

3. Wijkvernieuwing Beijum

Beijum is eind jaren zeventig/begin jaren tachtig gebouwd aan de noordoostelijke rand van de stad Groningen. Het is gebouwd om de leegloop van de stad tegen te gaan en moest de stad laten concurreren met de omliggende dorpen. De stad moest bewijzen dat wildgroei van kleine dorpen niet nodig is om mensen een aantrekkelijke woning te bieden. Het is bedacht als een lappendeken van kleinschalige buurten met woonerven, in Beijum zijn dat de heerden, een zogenaamde bloemkoolwijk zoals er in die tijd veel in het land zijn gebouwd. Belangrijke kernwaarden van deze wijken waren: ontmoeten, kleinschaligheid en de menselijke maat. Bloemkoolwijken hebben over het algemeen een redelijke bouwkundige staat, beschikken relatief over veel groen, ruimte en water, zijn verkeersveilig en voorzieningen zijn geconcentreerd. Door de jaren heen lijken de kernwaarden ondergesneeuwd door auto's, schuttingen, verwilderd groen en collectieve verblijfsgebieden zijn verworpen tot een openbaar parkeerterrein.

Beijum bestaat dit jaar 40 jaar (in 1978 betrokken de eerste bewoners hun nieuwbouwwoning) en is een grote, ruime, gevarieerde en kleurrijke wijk. Er wonen veel gezinnen, veel jongeren en de senioren zijn in aantocht, deze groep zal de komende jaren aanzienlijk toenemen. Over het algemeen wonen de mensen er met veel plezier. Velen hebben bewust gekozen voor Beijum vanwege het groene karakter en de kleinschalige woonerfstructuur. Dat gaf zeker in de begin jaren een groot saamhorigheidsgevoel. Ze zijn tevreden over de voorzieningen, het groene karakter en zijn trots op hun wijk. Veel bewoners geven aan er oud te willen worden, maar daar is de wijk nu nog onvoldoende op toegerust. Mensen van buiten Beijum hebben een minder positief beeld over de wijk. Maar als je snel een woning nodig had, kon je altijd terecht in Beijum, zowel voor een koopwoning als een huurwoning. Dat trok veel mensen naar Beijum die op andere plekken in de stad minder snel aan bod kwamen. Door de jaren heen is de wijk veranderd en de bewoners zijn geen homogene groep meer zoals in de begin jaren.

Beijum heeft door verschillende oorzaken al jaren te kampen met het imago. Dat willen we met de wijkverbetering ombuigen naar een positieve beeldvorming dat er toe leidt dat Beijum ook aantrekkelijk wordt voor mensen van buiten de wijk.

Beijum heeft sociaal gezien een aantal zwakke gebieden die om extra aandacht vragen. Het aantal kinderen dat in armoede opgroeit is groot, in Beijum oost 1 op 4 kinderen. Het aantal werkzoekenden is hoger dan het stedelijk gemiddelde, er wonen relatief veel eenoudergezinnen, er zijn veel gezondheidsproblemen, WMO-aanvragen zijn hoog en het aantal kinderen dat jeugdhulp ontvangt is eveneens hoog. In een aantal heerden is sprake van stapeling van sociale problematiek. Voldoende aanleiding om sterk in te zetten op het vernieuwen en verbeteren van bewonersparticipatie, gezondheid en welbevinden, en het aanpakken van de armoede.

De openbare ruimte in Beijum is ook 40 jaar oud en dat is dan ook zichtbaar. Fysieke maatregelen zijn hard nodig om de wijk weer een frisse uitstraling te geven en om het leefklimaat te verbeteren. Deze zullen als motor dienen voor de sociale opgaven, waarbij een extra en nieuwe inzet nodig zal zijn. Door een integrale aanpak willen we samen met bewoners de sociale basis (sterke basisvoorzieningen, stimuleren gezond gedrag, gezonde leefomgeving, preventie en vroeg signalering) versterken waardoor de leefkwaliteit verbetert en de zorgkosten reduceert.

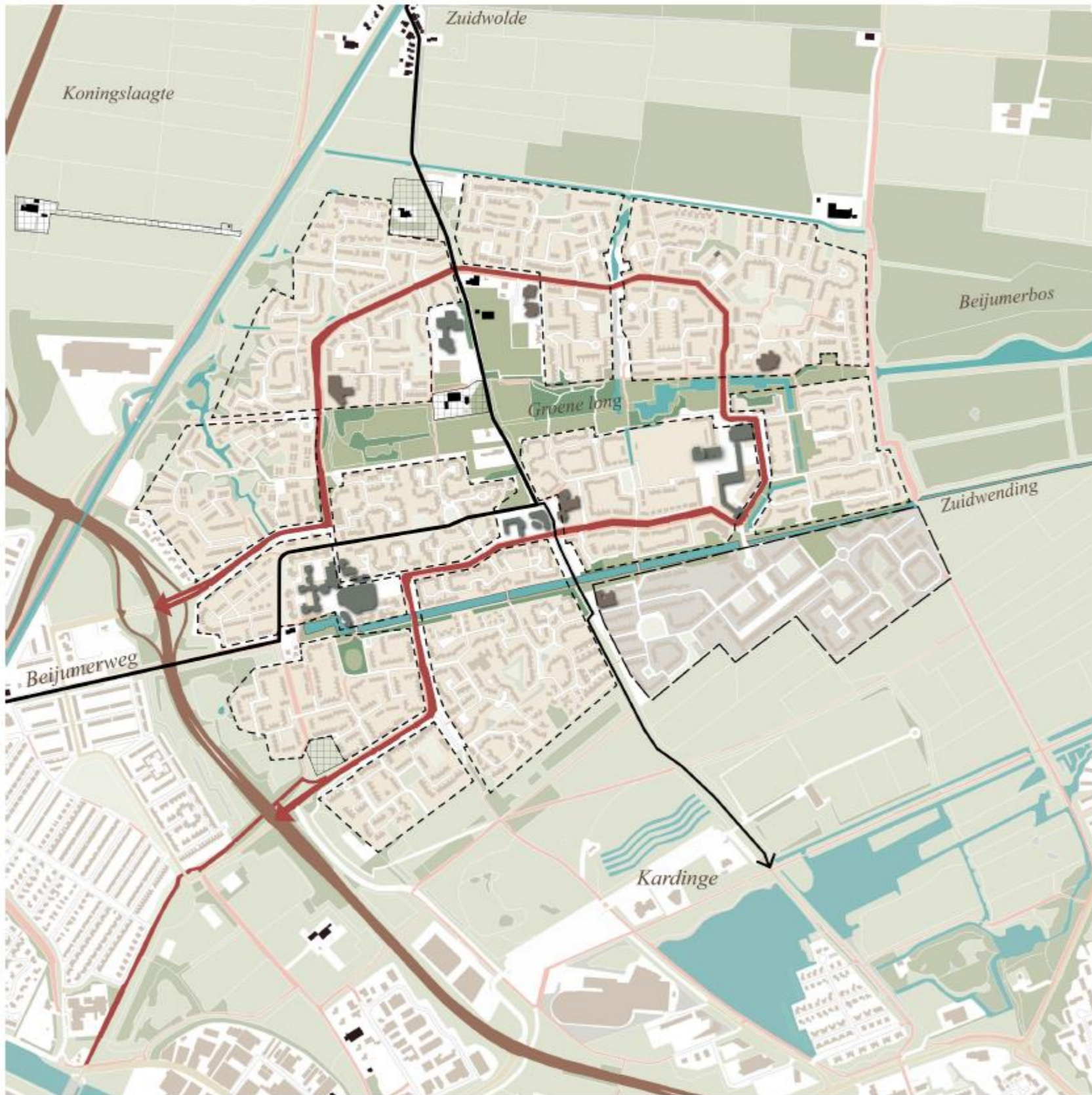
Er gebeurt al veel in Beijum. Al jaren wordt stevig ingezet op het sociale domein. Er gaat dan ook veel goed in Beijum. Maar er is meer nodig, een andere en betere integrale aanpak. Met de heerdenaanpak, een kleinschalige integrale aanpak waarin sociale en fysieke maatregelen worden gebundeld, zijn in nauwe samenwerking gemeente, WIJ Beijum en de corporaties, al goede stappen gezet. Maar de wijkvernieuwing is meer dan de heerdenaanpak. Met dit uitvoeringsprogramma zetten we in op een integrale aanpak van alle disciplines, een bundeling van maatregelen en een sterke samenwerking van partijen.

In het koersdocument Wijkvernieuwing **Beijum “Het beste van stad en ommeland”** zijn de analyse en ambities voor Beijum beschreven en is de koers uitgezet voor dit uitvoeringsprogramma. Hierin geven we concreet aan wat we de komende 10 jaar willen gaan doen. Dan bestaat Beijum 50 jaar en willen we dat Beijum ook voor niet-Beijumers een aantrekkelijke en populaire wijk is om te wonen.

Thema's bij de wijkverbetering in Beijum zijn:

- bewonersparticipatie vernieuwen en versterken;
- positief opgroeien en dat alle kinderen in Beijum gezond, veilig en kansrijk opgroeien;
- aanpak armoede;
- cumulatie sociale problematiek;
- wonen in een leeftijdsvriendelijke wijk;
- de heerdenaanpak;
- stedenbouwkundige visie;
- pleinen oost en west;
- voorzieningen – accommodaties;
- inzet corporaties;
- energie en verduurzamen;
- beheer van de openbare ruimte.

Wijkopbouw

- Landschappelijke structuurdragers
- Hoofd groen/blauw structuur in de wijk - Groene core
- Historische routes
- Ringweg
- Hoofdwegen
- Bloemkoolstructuur/heerden
- Compacte stad (andere ideologie)
- Beeldbepalende en/of beschermde gebieden
- Monumenten / beeldbepalende panden
- Scholen en wijkvoorzieningen

4. De analyse

De eerste bewoners trokken naar Beijum omdat het een nieuwe wijk was, met veel groen, goede voorzieningen en waar je rustig kon wonen. Voor velen een aantrekkelijke gezinsvriendelijke wijk waar kinderen door de verkeersluwe woonerfstructuur goed, veilig en vrij kunnen spelen. Belangrijke kernwaarden in het begin waren ontmoeten, kleinschaligheid en saamhorigheid en gemeenschapszin. Door maatschappelijke ontwikkelingen en verdergaande individualisering is die saamhorigheid en gemeenschapszin sterk verminderd.

Beijum stond er om bekend dat je er snel een woning kon krijgen, ook een gezinswoning in de sociale huur en ook voor urgente woningzoekenden.

Beijum is nu een grote, gevarieerde en kleurrijke wijk met zo'n 13.000 inwoners, veel gezinnen met kinderen, veel jongeren en een groeiend aantal senioren. De verdeling sociale huur en eigen woningbezit is bijna gelijk, van de 6.000 woningen zijn zo'n 3.200 koopwoningen.

Dat betekent dat Beijum een relatief grote sociale woningvoorraad heeft en vervult daarmee een belangrijke rol op de Groninger woningmarkt. Het grootste deel daarvan staat in oost.

In een aantal heerden komt meer armoede voor dan gemiddeld en zien we concentraties en stapeling van sociale problematiek. Armoede beperkt zich beslist niet alleen tot de huurders van de sociale woningvoorraad. Ook veel kopers behoren tot de lagere inkomensgroepen met een beperkte financiële armslag.

De openbare ruimte is in die 40 jaar sleets geraakt, de overgangen openbaar – privé geven veelal een rommelig beeld, het groen is hier en daar verwilderd en dat zijn ook de plekken waar het zwerfvuil zich ophoopt. De openbare ruimte bepaalt voor een groot deel de beeldvorming over Beijum en vraagt juist daarom om meer aandacht dan het huidige reguliere onderhoud. De stedenbouwkundige structuur is niet overal even helder. In de kronkelige, soms grillige ruimtelijke opzet van deze bloemkoolwijk is de oriëntatie moeilijk en de openbare ruimte onoverzichtelijk.

De belangrijkste kenmerken van Beijum zijn:

Sociaal

- in Beijum komt veel armoede voor, 1 op 4 van de kinderen groeit in oost op in armoede;
- veel minimahuishoudens, 33% in oost, 18% in west – 14% in de stad;
- werkzoekenden, 16% in oost, 9,4% in west - 7,5% in de stad;
- eenoudergezinnen 15% in oost, 11% in west – 5,6% in de stad;
- eenpersoonshuishoudens 39% in oost, 38% in west;
- grote diversiteit aan bewoners, onder andere multicultureel, maar ook jong-oud, koop-huur;
- meer dan 50% van bewoners heeft overgewicht;
- relatief veel kinderen in de jeugdhulpverlening;
- gezond opvoeden is een belangrijk vraagstuk;
- concentratie en stapeling van sociale problemen in een aantal heerden;
- jongeren hangen op bepaalde plekken en zorgen voor overlast.

Fysiek

- de openbare geeft een rommelig en versleten beeld en het groen heeft aan kwaliteit heeft ingeboet;
- routes in de wijk zijn onduidelijk waardoor de oriëntatie moeilijk is;
- bewoners voelen zich op bepaalde plekken niet veilig;
- verbindingen naar stad en ommeland worden onvoldoende benut;
- groene randen van de wijk, en de nabijheid stadsgewestpark Noorddijk, worden onvoldoende benut;
- de bereikbaarheid en gebruik van de groene long wordt onvoldoende benut
- de overgangen openbaar-privé geven een rommelig beeld;
- verbindingen tussen de heerden zijn niet altijd helder of goed te vinden;
- duidelijke en veilige routes naar scholen en speelplekken zijn niet altijd overzichtelijk en veilig;
- het functioneren en uitstraling van pleinen oost en west moet beter;
- de buslijn is onvoldoende op de vraag ingericht, zo is het gezondheidscentrum niet met de bus bereikbaar;
- er is een vraag naar betere bereikbaarheid van voorzieningen.

Sterkte – zwakte analyse

Sterktes <ul style="list-style-type: none">• Betrokken bewoners, veel bewonersgroepen rondom initiatieven• Hoge waardering voor de wijk (bewoners willen oud worden in Beijum)• WIJ Beijum goed geworteld in de wijk• Groene woonomgeving (Groene Long)• Ruim aanbod voorzieningen (winkels, zorg, scholen)• Veel eengezinswoningen	Zwaktes Analyse & ambitie <ul style="list-style-type: none">• Veel kwetsbare bewoners (armoede, werkloosheid, weinig aandacht voor opvoeding)• Weinig betrokkenheid bij deel van de bewoners• Achterstand onderwijs jeugd• Overlast jongeren• Onvoldoende geschikte woningen voor ouderen• Hoge doorstroming Wibenaheerd/Nijestijnheerd• Groot deel woningen grauwe uitstraling• Openbare ruimte gedateerd, grijs, weinig kleur, onoverzichtelijk en gesloten• Matig/verwaarloosd onderhoud• Winkelpleinen onaantrekkelijk, weinig uitstraling• Onvoldoende klandizie winkelplein oost• Geen aantrekkelijke ontmoetingsplek, horeca• Weinig bedrijvigheid• Leegstand maatschappelijk vastgoed
Kansen <ul style="list-style-type: none">• Versterken bewonersinitiatieven• Versterken aanpak armoede, positief opgroeien, gezond oud worden, aanpak jongerenoverlast• Aanpak woningen (duurzaamheid, levensloop)• Toevoegen woningen voor ouderen, duurdere koop, starters• Intensiveren heerdanaanpak• Versterken beheer openbare ruimte in samenhang met bewonersinitiatieven• Nagaan mogelijkheden op aantal plekken rigoureuze aanpak ruimtelijke structuur• Tijdelijke invulling de Wegwijzer en nieuwbouw biedt kans nieuwe invulling, inrichting en functie plein Oost• Toevoegen nieuwe functies op locaties leegstaand maatschappelijk vastgoed• Aanpak winkelpleinen west en oost• Plek voor jongeren• Verbeteren verbinding Kardingse	Bedreigingen <ul style="list-style-type: none">• Toename bewoners die vertrekken bij onvoldoende geschikte woningen en verslechtering kwaliteit openbare ruimte• Toename kwetsbare groepen• Onvoldoende financiële middelen om woningen geschikt te maken voor verduurzaming en levensloopbestendigheid• Onvoldoende financiële middelen onderhoud openbare ruimte• Toename verloedering woonomgeving en desinteresse bewoners• Onvoldoende prioriteit en financiële middelen voor aanpak winkelpleinen west en oost

Analysekaart

Corporatiebezit

- Nijestee
- Patrimonium
- Lefier
- De Huismeesters

Voorzieningen

- DERD Dergebouw (in aanbouw)
- WIJ WIJ-team
- TREF Trefpunt
- WIER De Wiershoek
- BOER Boerderyum
- Dirt Park
- Bewonersinitiatief openlucht theater
- Scholen en wijkvoorzieningen

Analysekaart

Sociale problematiek

- Concentratie verkeersmeldingen
- Concentratie sociale problematiek
- Concentratie overlastmeldingen
- Concentratie drugsoverlast meldingen
- Opstapeling sociale problematiek
- Aandachtsgebieden laagste inkomens

Fysieke problematiek

- De routes naar Kardingse zijn niet helder
- Winkelcentrum West is naar binnen gekeerd en de routes erlangs zijn onduidelijk
- Er ontbreekt een duidelijke verbinding tussen het Beijumerbos en de groene long
- Onduidelijk knooppunt van routes
- De openbare ruimte van en langs de zuidwending wordt niet goed benut en is sleets
- De groene long wordt niet goed genoeg benut als hart van de wijk
- De winkelcentra functioneren niet goed. Bij West vooral de openbare ruimte, bij Oost zowel het programma als de openbare ruimte
- Beschikbaar komend maatschappelijk vastgoed
- Onaantrekkelijke openbare ruimte

5. De ambities

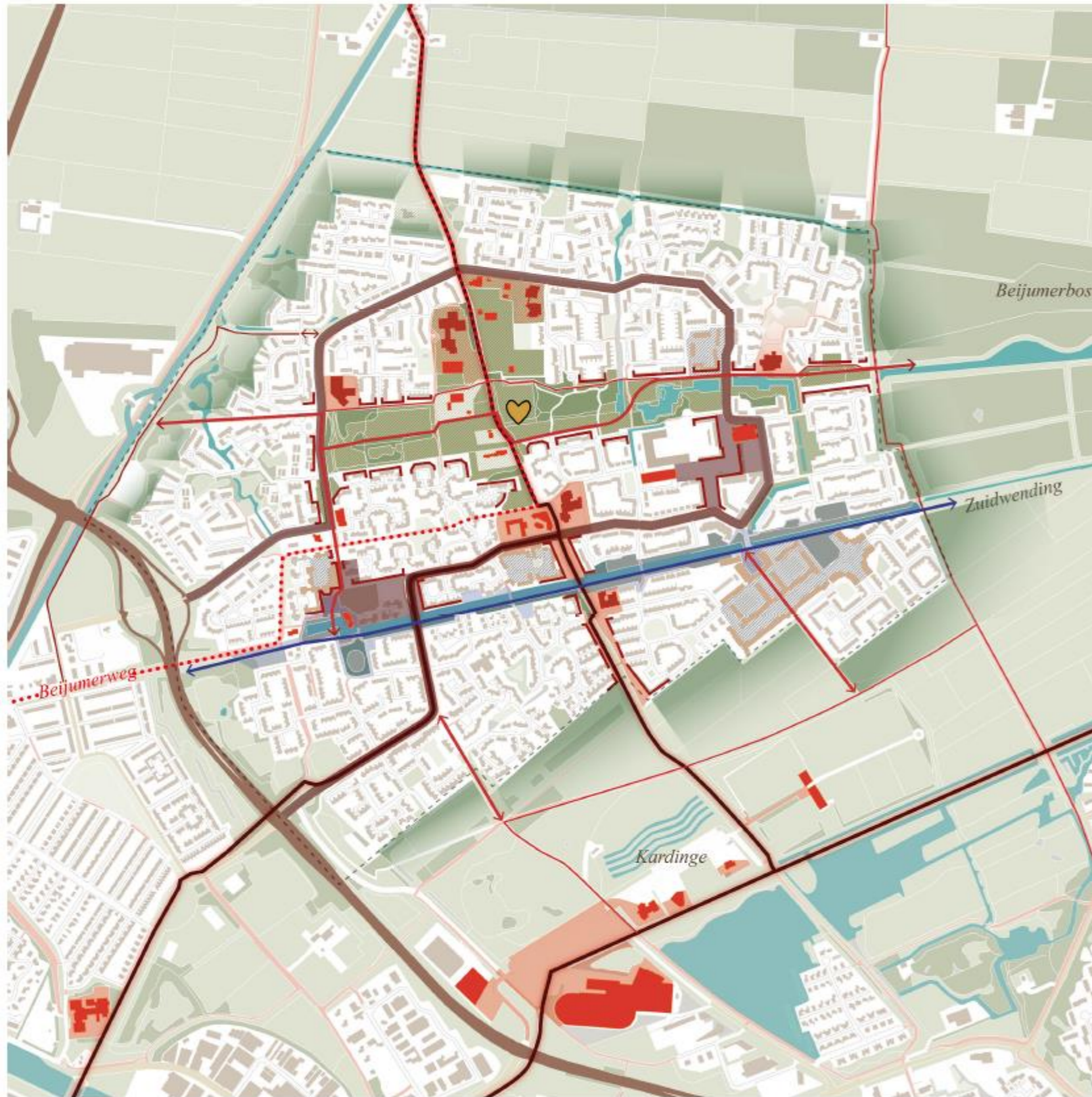
We stellen een aanpak voor die is gericht op meedoen, gezondheid, participatie en moet leiden tot meer zelfredzaamheid. De armoedemonitor laat zien dat in Beijum relatief gezien ten opzichte van het stadsgemiddelde veel (geconcentreerde) armoede voorkomt. Door middel van diverse projecten en voorzieningen wordt al aan gewerkt de armoede te verlichten. Maar er is meer nodig. Een andere, meer integrale aanpak, gericht op het bieden van perspectief en op empowerment die aansluit bij de behoefte van bewoners.

Initiatieven en activiteiten die kunnen leiden naar werk willen we onderbrengen in een wijkbedrijf en kunnen van grote betekenis zijn om door te stromen naar regulier betaald werk.

Door politieke keuzes en maatschappelijke ontwikkelingen komen vanuit zorginstellingen steeds meer mensen in bestaande wijken te wonen. Ook in Beijum en dat vraagt om goede begeleiding van de mensen zelf, maar ook voor de omgeving. Door sturing in het toewijzen van woningen willen we concentraties voorkomen. Met de heerdenaanpak brengen we sociale vraagstukken beter in kaart en gaan hierover met bewoners in gesprek. Samen met bewoners maken we herinrichtingsplannen voor de woonomgeving. De heerdenaanpak is een integrale en kleinschalige aanpak waarmee inmiddels goede ervaringen zijn opgedaan. Fysieke maatregelen in de openbare ruimte dienen dan als motor voor de sociale opgave. Daarnaast gaan we het programma voor bewoners die extra aandacht nodig hebben verder uitbouwen en ontwikkelen en willen we ze indien nodig door structurele nazorg blijven volgen.

Voor Beijum is de opgave groot en ingewikkeld. Daarom willen we in de zoektocht naar een andere en betere integrale aanpak experimenteren met een nieuwe werkvormen waarin maatregelen worden gebundeld. Daarmee willen we een werkwijze creëren die leidt tot een grotere efficiëntie en een kwalitatief beter resultaat. Met deze vernieuwde aanpak willen we Beijum als proeftuin te benoemen, de opgedane ervaringen kunnen dan weer ingezet worden in andere wijken.

Ambitiekaart

- Versterken randen
- Verbeteren Groene long
- Versterken Zuidwending
- Ring als bindend element met herkenbare uitstraling en adressen
- Versterken doorgaande wijkstructuren
- Beter aanhechten aan stedelijke structuur (fiets en voetganger)
- Functies en erfgoed adresseren aan de hoofdstructuur
- Scholen versterken samenwerking, en geadresseerd aan de hoofdstructuur
- Adressering aan de hoofdstructuur
- Beijumerweg als 'scenic route'
- Transformatie centra
- Transformatie van zwakke buurten

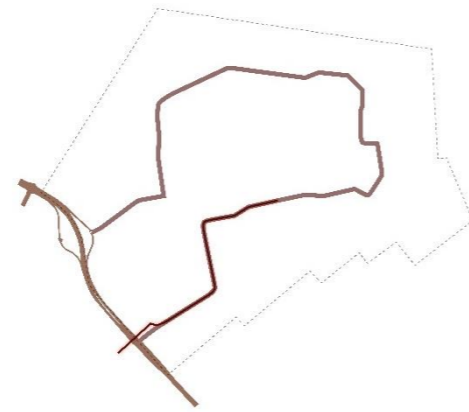
Ambitiekaart

De doelen voor De Wijert, Beijum, Selwerd en Indische Buurt/De Hoogte zijn kortweg te omschrijven als: gezonde, veerkrachtige en inclusieve wijken en dorpen met gemeenschapszin. Dat betekent minder armoede, meer participatie, een duurzame en aantrekkelijke wijk, vol bedrijvigheid.

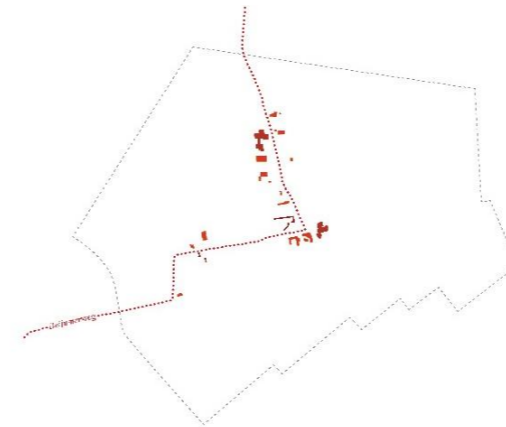
Meer specifiek zijn de (sociale) opgaven voor alle wijken:

- Gezondheid
- Sociale samenhang en verbinding
- Gevarieerde en kwalitatieve huisvesting
- 'Healthy Ageing'
- Positief opgroeien
- Armoedeverlichting
- Actieve bewoners

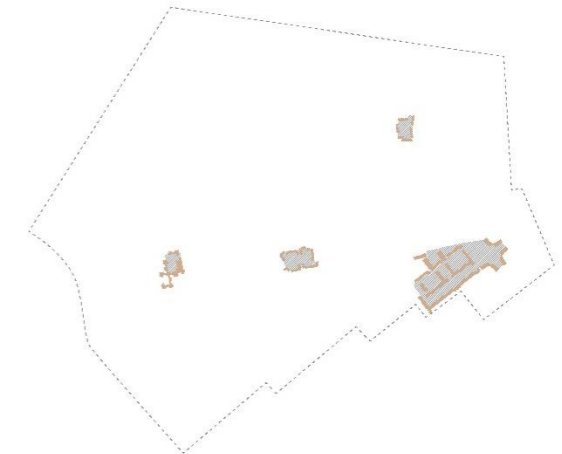
Deze opgaven zijn voor een deel gebaat bij fysieke interventies. Deze interventies kunnen voor meerdere opgaven tegelijkertijd een deeloplossing bieden.

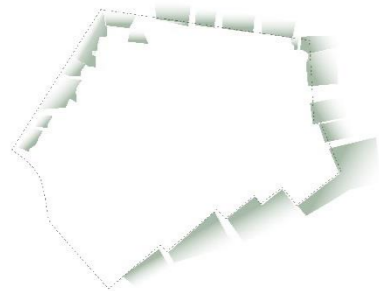
De ring kan dienen als een bindend element, door deze ontsluitingsweg een herkenbare uitstraling te geven met adressen aan de route.

De Beijumerweg als oude route kan herkenbaarder worden. Hierbij kunnen de bestaande kwaliteiten om de route heen gebruikt worden en kunnen bewoners betrokken worden.

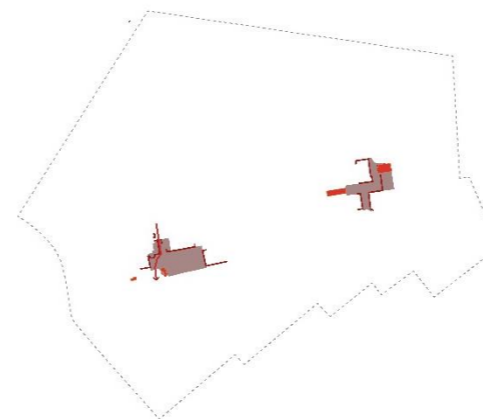
Door de buurten, waar nu een opstapeling van problematiek is, te transformeren of renoveren, worden dit fijne plekken om te wonen.

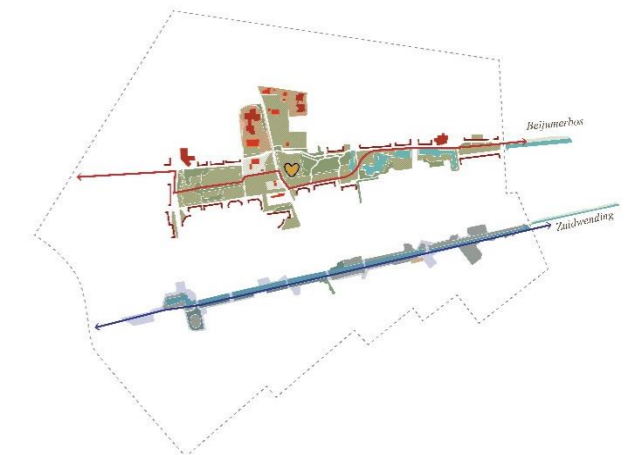
Door de randen van de wijk zijn aantrekkelijker te maken, is er een betere overgang van de wijk naar Kardinge, het Beijumerbos en het gebied tussen Beijum en Zuidwolde. Deze gebieden kunnen goed bereikbaar worden vanaf de wijk, goed gebruikt en sociaal veilig.

Directere, herkenbare routes naar het centrum kunnen de wijk beter verbinden met de stad, zowel langs de Hunze/Korreweg als een nieuwe verbinding via Kardinge en de Oosterhamrikzone. Er liggen kansen deze routes aan te sluiten op wijkstructuren, die ook directer en herkenbaarder kunnen. Langs de routes zijn voorzieningen, scholen en erfgoed zichtbaar en toegankelijk.

De centra kunnen door getransformeerd te worden beter aansluiten op de wijk. Ook kunnen hier in de toekomst verdichtingsmogelijkheden worden onderzocht.

De doorgaande structuren de groene long en de zuidwending, kunnen intensiever gebruikt worden, aantrekkelijker worden, met goede doorgaande routes hierdoor heen.

6. De opgaven

1. Bewonersparticipatie vernieuwen en versterken

Opgave: In de wijk worden al veel initiatieven ontplooid. Veel bewoners zijn actief bij een diversiteit aan activiteiten. Maar dat zijn vaak dezelfde actieve mensen. Ook veel bewoners doen niet mee. Juist deze bewoners willen we meer betrekken bij het wonen in Beijum en bestaande sociale verbindingen verbeteren, versterken en uitbreiden (joint spirit!).

Wat gaan we doen:

- nog meer met bewoners plannen maken en de werkwijze van de heerdenaanpak verder uitbouwen naar andere heerden;
- we gaan gericht met oudere bewoners in gesprek en willen hen betrekken bij de ontwikkeling van een leeftijdsvriendelijke wijk;
- we gaan meer gebruik maken van de multiculturele diversiteit in Beijum en ook deze bewoners meer betrekken bij activiteiten en het wonen in de wijk
- bewoners kunnen ook zelf meer doen en daarin gaan we hen aansporen, ondersteunen en faciliteren;
- we gaan op zoek naar nieuwe werkwijzen en andere relatie burger – overheid waarbij we groepen gaan begeleiden en ondersteunen;
- we gaan meer gebruik maken van het aanbod op het gebied van sport en cultuur.

In de tijd: Met het vernieuwen van de bewonersparticipatie willen we starten in het najaar van 2018 en doorzetten in 2019 en verder. Voor ondersteuning en begeleiding is extra inzet van opbouwwerk noodzakelijk.

Kosten: Capaciteit voor extra opbouwwerk, personele en organisatiekosten: € 80.000.

2. Positief opgroeien

Opgave: In Beijum stellen we de gezondheid en het welbevinden van de bewoners centraal door de kernwaarden van Healthy Ageing voor een gezonde leefomgeving als leidraad te nemen. Deze kernwaarden zijn actief burgerschap, bereikbaar groen, actief ontspannen, gezond verplaatsen, gezond bouwen en gezonde voeding. De aanpak is in eerste instantie gericht op kinderen en positief opgroeien, maar zal gaandeweg breder uitgedragen worden en integraal worden meegenomen in de wijkvernieuwing.

Positief opgroeien is ook voor jongeren van grote waarde. Belangrijk is dat zij gehoord worden en zich betrokken voelen bij het wonen in de wijk. Ook jongeren moeten zich in Beijum thuis voelen en een eigen plek hebben waar ze elkaar kunnen ontmoeten.

Wat gaan we doen:

- in samenwerking met de scholen en kinderdagverblijven gaan we aan de slag met positief opgroeien, waarbij we de sociale infrastructuur in de wijk gaan verbeteren. Gezonde voeding en bewegen zijn daarbij belangrijke thema's, net als armoede en culturele verschillen;
- het JOGG (jongeren op gezond gewicht), dient als aanjager en is verbindend tussen de professionals in de wijk. Hiervoor maken we samen met de scholen een plan;
- in de zomer van 2018 is een pilot zomerschool gestart op de Heerdstee voor kansarme kinderen en kinderen uit een achterstandsituatie. In het najaar wordt dit geëvalueerd en bepaald hoe dit mogelijk gecontinueerd en uitgebouwd kan worden;
- in samenwerken met de scholen gaan we een taalhuis ontwikkelen voor de aanpak van ongeletterdheid en taalachterstand;
- initiatieven ontwikkelen voor de jongeren die aandacht nodig hebben, zoals onder meer het organiseren van een weekendschool;
- de vervanging van speelvoorzieningen willen we ook in 2019 voortzetten. Daarvoor zijn financiën nog niet vastgelegd.

In de tijd: In het najaar willen we een projectleider aanstellen en gaan we starten met positief opgroeien, dat willen we doorzetten in 2019.

- Kosten:*
- Projectleider organisatie en begeleiding/personele kosten: € 100.000;
 - zomerschool, taalhuis en weekendschool: € 100.000;
 - budget speelvoorzieningen: € 90.000.

3. Aanpak armoede

Opgave: We willen de vicieuze armoedecirkel doorbreken. Op dit moment is een Plan van Aanpak voor een vernieuwende aanpak van de armoede in ontwikkeling. Dat zal een integraal onderdeel worden van de wijkverbetering en daarmee willen we processen versnellen.

Wat gaan we doen:

- meer inzetten op het verlichten van de armoede door het bundelen van maatregelen;
- de voorzieningenwijzer, waarmee op andere plekken goede resultaten zijn behaald, willen we ook inzetten in Beijum. Samen met de woningbouwcorporaties en WIJ Beijum gaan we dit vormgeven. Dit kan bewoners helpen bij het bewust keuzes maken en gebruik te maken van beschikbare voorzieningen;
- samen met WIJ Beijum en Werk-Pro gaan we zoeken naar mogelijkheden om bewoners te activeren, een bijdrage te laten leveren aan het leven in Beijum. Deels willen we deze activiteiten onderbrengen in een wijkbedrijf, waarbij in samenwerking met Werk en Inkomen mensen kunnen doorgroeien naar betaald werk.

In de tijd: Deze zomer wordt het Plan van Aanpak afgerond en na de zomer starten we met de vernieuwde integrale aanpak. Deze aanpak is gericht op armoede bestrijding, het bieden van perspectief en om een structurele basis te bieden die bijdraagt aan het versterken van de eigen regie voor de korte en de langere termijn.

- Kosten:*
- Gemeentelijke projectleider in het teken van de wijkvernieuwing, 2018-2019 armoede: € 150.000;
 - wijkbedrijf aanjager wijkbedrijf: € 100.000.

4. Cumulatie sociale problematiek

Opgave: In een aantal gebieden komt concentratie van sociale problematiek voor. Deze concentraties willen we tegengaan en voorkomen door meer te sturen in de woningtoewijzing. In de prestatieafspraken is benoemd experimenten uit te werken voor woonruimteverdeling. Wij stellen voor om in Beijum met zo'n experiment te starten. Daarnaast gaan we onderzoeken of de aanpak zoals we die nu kennen en die in fysieke zin vooral op de openbare ruimte is gericht, wel voldoende is geweest. Daarom gaan we de aanpak van de Doornbosheerd evalueren en onderzoeken of een grotere stedenbouwkundige ingrepen gewenst zijn. Dit nemen we op in de stedenbouwkundige studie die we doen naar het functioneren van bloemkoolwijken. De Wibenaheerd vraagt al heel lang om aandacht.

In de tijd: Onderzoek naar de aanpak heerden wordt meegenomen in de stedenbouwkundige visie.

Kosten: Ntb.

5. Wonen in een leeftijdsvriendelijke wijk

Opgave: Beijum is een aantrekkelijke wijk voor alle doelgroepen, een gemengde multiculturele wijk waar mensen graag wonen en oud willen worden. Een wijk voor starters, diversiteit in inkomensgroepen en voor mensen die graag rustig in het groen willen wonen met goede voorzieningen in de buurt. Beijum kent een goede verhouding huur/koop ten opzichte van het stedelijk gemiddelde. Bijna 50% van de woningvoorraad is sociale huur en daarmee is Beijum een waarde voor de lokale woningmarkt.

Alle leeftijdsgroepen zijn evenredig vertegenwoordigd in Beijum. De groep 60-plus is nu nog kleiner, maar zal de komende jaren groeien. Daarom gaan we werken aan een leeftijdsvriendelijke en toekomstbestendige wijk met goed toegankelijke woningen, een veilige en toegankelijke openbare ruimte en voorzieningen waar mensen elkaar kunnen ontmoeten. We willen met ouderen een campagne starten over de bewustwording van ouder worden in Beijum en met hen plannen maken voor de toegankelijkheid van de openbare ruimte.

In de tijd: De komende jaren willen we experimenteren met de sturing in het huisvesten van de doelgroep en nieuwe geschikte woningen voor ouderen gaan bouwen. Verder willen we de begeleiding en nazorg van bewoners die aandacht nodig hebben monitoren, verbeteren, intensiveren en door het bieden van nazorg, hen blijven vasthouden. Patrimonium heeft al

duidelijk aangegeven op zoek te zijn naar bouwlocaties voor de groep oudere woningzoekenden. Mogelijke locaties zijn al wel in beeld en in 2018-2019 willen onderzoeken welke locaties hiervoor geschikt en het meest passend zijn.

Kosten: Extra inzet van corporaties en WIJ Beijum voor begeleiding en nazorg.

6. De heerdenaanpak

Opgave: Beijum is 40 jaar oud en dat is zichtbaar in de openbare ruimte. De Atensheerd is een voorbeeld van de nieuwe aanpak. De heerd is opnieuw ingericht met water passerende bestrating en nieuw groen. Het heeft nu weer een frisse uitstraling die weer jaren meekan. De nieuwe inrichting van de heerd is in nauwe samenspraak met bewoners gedaan. Bewoners zijn dan ook zeer tevreden over de nieuwe woonomgeving. Zo willen we ook de andere heerden oprissen. De heerdenaanpak heeft nadrukkelijk als doel de maatregelen integraal in te zetten. Nazorg en vasthouden van bewoners die zich zelf nog onvoldoende kunnen redden is zoals hierboven is omschreven van wezenlijk belang.

In de tijd: De Huismeesters starten na de zomer met de kwaliteitsverbetering van de woningen in de Godekenheerd. Een unieke kans om de vernieuwde aanpak die hierboven is omschreven hierbij te betrekken. Ook voor de Galkemaheerd gaan we met bewoners een plan uitwerken die meer tegemoet komt aan de wensen van bewoners.

Kosten: Voor de aanpak van deze heerden is budget beschikbaar. Door het aanstellen van een projectleider voor 2 dagen in de week willen we de aanpak gaan versnellen: € 100.000. Overigens blijft kwaliteit voorop staan, we gaan dus eerst goed afmaken wat er al loopt.

7. Stedenbouwkundige visie

Opgave: In de jaren 70-80 zijn veel zogenaamde bloemkoolwijken gebouwd en vormen daarmee een groot deel van de totale woningvoorraad van Nederland. Kenmerkend voor bloemkoolwijken is een gevarieerd woningaanbod met veel grote gezinswoningen aan woonerven en met veel groen. Deze wijken zijn inmiddels zo'n 40 jaar oud. De bouwkundige staat van de woning is redelijk, maar de openbare ruimte is aan slijtage onderhevig. Veel van deze bloemkoolwijken zijn de afgelopen jaren tegen het licht gehouden. Dat doen we nu ook met Beijum. Op de ambitiekaart is hier in hoofdlijnen al richting aangegeven. Door bestudering van onderzoeken naar bloemkoolwijken en het bezoeken van enkele voorbeeld bloemkoolwijken willen we bepalen hoe we Beijum op onderdelen kunnen verbeteren. Daarbij denken we niet aan grootschalige ingrepen maar aan aanpassingen in de bestaande structuur. We willen de kwaliteiten van Beijum, die in de oorspronkelijke opzet zitten, behouden en waar nodig versterken. Een uitzondering maken voor de Wibenaheerd – Nijensteinheerd, daarvoor gaan we dit jaar een brede stedenbouwkundige studie uitvoeren waarbij kleinschalige ingrepen voor de korte termijn en grootschalige ingrepen voor de langere termijn tegen het licht zullen worden gehouden. Ook voor de pleinen oost en west willen we stedenbouwkundige verkenning uitvoeren.

Verder richten wij ons bij het uitwerken van een stedenbouwkundige visie op:

- herkenbare hoofdstructuur en de verbinding de stad en ommeland. Door nieuwe verbinding van Oosterhamrikzone – Kardingeligt er een mooie kans voor de verbinding met Beijum;
- betere verbinding tussen de openbare ruimtes van de hoofdstructuren met de woningen en functies;
- versterken van de groene long door bijvoorbeeld een doorgaande parkroute, beter benutten van het parkachtige gebied door bijvoorbeeld openlucht theater;
- versterken van de Zuidwending met een aantrekkelijke route;
- verbeteren van doorgaande route tot herkenbare, vindbare en veilige routes;
- verbeteren van de routes naar de scholen en tussen de scholen onderling en speelplekken, waarbij aandacht wordt besteed aan veiligheid, sport, spelen en gezondheid;
- verbeteren van de randen van de wijk en de relatie met de omgeving en aangrenzende landschappen;
- ring Beijum als herkenbare route versterken en aandacht voor veilig fietspaden;
- verbeteren van de overgangen openbare – privé en minder versnipperde en rommelige buitenruimte;

- goede busverbinding waarbij ook het gezondheidscentrum voor iedereen goed bereikbaar is.

Kosten: - Voor de stedenbouwkundige visie is budget en capaciteit gereserveerd;
- onderzoek naar Wibenaheerd starten in het najaar 2018: € 50.000.

8. Pleinen oost en west

Opgave: De pleinen in oost en west hebben geen goede uitstraling en worden niet als prettige verblijfsgebieden ervaren. Op dit moment wordt het functioneren van de pleinen en detailhandel onderzocht, dit onderzoek wordt in september afgerond. Oost is stenig en er is niet veel te doen. Aantrekkelijke winkels zijn verdwenen. Alleen de supermarkt zorgt voor enige reuring in het gebied. Bewoners vinden dat in oost zeker een supermarkt moet blijven, maar het is de vraag of dit vanwege financieel-economisch oogpunt haalbaar is. Nader onderzoek naar de koopstromen in winkelcentra kan hierin wellicht uitkomst bieden. De nieuwbouw van het Derdengebouw en Innersdijk geeft het gebied wel een nieuwe en positieve impuls. Maar verder is het plein stenig en sfeerloos. Daarom willen we een plan ontwikkelen dat de levendigheid van het plein een stuk groter maakt met een aanbod van winkels en voorzieningen waarvoor mensen weer graag naar plein toe gaan. Plein west heeft een aardig winkelaanbod en trekt veel publiek. De winkeliers zien mogelijkheden voor de toekomst waarbij enkelen hebben aangegeven in de toekomst wel te willen uitbreiden. De verkeerssituatie rondom het plein, de bevoorrading van de winkels en de parkeermogelijkheden beperken de mogelijkheden om het plein verder te ontwikkelen.

In de tijd: Op basis van de uitkomsten van het onderzoek willen we na de zomer een stedenbouwkundige en wellicht een plan-economische verkenning uitvoeren voor beide pleinen. Hiermee willen we grip krijgen op de ontwikkelingsmogelijkheden van de pleinen. Voor plein oost gaan we na de zomer met belanghebbenden een denktank vormen om tot initiatieven te komen die leiden tot een bruisend plein. Daarbij willen we graag gebruik maken van de diversiteit aan culturen in de wijk.

Kosten: Voor planontwikkeling en stedenbouwkundige en plan-economische verkenning is budget gereserveerd.

9. Voorzieningen – accommodaties

Opgave: In Beijum zijn meerdere accommodaties (het Heerdenhoes, de Kleihorn, het Trefpunt), waar diverse activiteiten worden georganiseerd. Het Heerdenhoes en de Kleinhorn gaan in 2019 gezamenlijk als één buurtacomodatie naar het Derdengebouw aan Winkelplein Oost. Op dit moment hebben we onvoldoende zicht of de accommodaties in de wijk voldoende aanbod bieden en voldoen aan de behoefte. Daarom doen we onderzoek naar het huidige gebruik van de accommodaties en de vraag. Daarin wordt ook specifiek ingegaan op de behoefte van jongeren en ouderen in de wijk en worden de sporthal en gymzaal bij het onderzoek betrokken.

In de tijd: Het onderzoek naar gebruik en behoefte accommodaties wordt uitgevoerd in het najaar van 2018.

Kosten: De kosten voor het onderzoek zijn gedekt voor 2018. Eventuele maatregelen die daaruit voortvloeien kunnen daarna in beeld worden beeld gebracht.

10. Inzet en ambities corporaties

Opgave: De corporaties hebben aangegeven geen grootschalige ingrepen in Beijum te gaan doen en dat de opgave vooral is gericht op het doorexploreren van de bestaande woningvoorraad en waar nodig wordt kwaliteitsverbetering in en aan de woningen uitgevoerd. Het al eerder vastgestelde verkoopprogramma zal worden doorgezet. De corporaties spelen wel een belangrijke rol in de integrale aanpak van de heerden, samenwerken in de sociale opgave, sturing in de toewijzing en de nazorg die we voorstaan bij bewoners die langdurig aandacht nodig hebben. Nijestee en De Huismeesters hebben aangegeven grondig onderzoek te willen doen naar de woon- en leefsituatie in de Wibenaheerd, waarbij de stedenbouwkundige structuur en de kwaliteit van de woningen nadrukkelijk moeten worden meegenomen.

Patrimonium heeft nadrukkelijk aangegeven te willen bouwen voor ouderen en hiervoor op zoek te zijn naar geschikte locaties.

In de tijd: Nijestee heeft al kwaliteitsverbetering aan haar woningen uitgevoerd, Patrimonium en De Huismeesters gaan in 2018 en 2019 bij een aantal complexen verbeteren. Daarbij worden duurzaamheidsmaatregelen meegenomen.

Kosten:

- heerdenaanpak is vooralsnog gedekt;
- voor de komende jaren zullen uitvoeringsbudgetten moeten worden vastgesteld: € 100.000 per jaar.

11. Energie en verduurzamen

Opgave: De corporaties hebben aangegeven dat Beijum bij verduurzaming geen hoge prioriteit heeft. De meeste woningen hebben label B en C. In andere wijken ligt de veel lager en daarom wordt daar meer prioriteit aangegeven. Bij kwaliteitsverbeteringsprojecten wordt verduurzaming wel meegenomen door extra isolatie toe te voegen. De corporaties denken na over hoe ze huurders mogelijkheden kunnen bieden om bij te dragen aan de verduurzaming van hun woningen.

Het grootste deel van de woningen in Beijum zijn particulier bezit. Een deel van de eigenaren hebben al energetische maatregelen aan de woningen uitgevoerd. Dat willen we verder uitbouwen en eigenaren stimuleren energetische maatregelen aan de woningen uit te voeren.

In de tijd: We gaan samen met Grunniger Power en Groningen Woont Slim een campagne starten om eigenaren van woningen te enthousiasmeren om hun woningen te verduurzamen. Daarbij willen we slimme financieringsconstructies nader onderzoeken.

Kosten: Met betrokken organisaties nader te bepalen.

12. Beheer van de openbare ruimte

Opgave: Stadsbeheer beheert de openbare ruimte volgens de ITO-systematiek. Dat moet leiden tot een hogere kwaliteit van het dagelijks beheer van de openbare ruimte. Maar Beijum is 40 jaar oud. Dat is zichtbaar aan het grijs en groen. In de heerdenaanpak is de Atensheerd als een goed en mooi voorbeeld genoemd voor een nieuwe inrichting. Zo'n aanpak moet breder worden ingezet. Ook langs loop- en fietsroutes. Bewoners vinden het onderhoud onder de maat, zeker langs fietsroutes en looproutes waar de veiligheid door verwilderd groen in het geding is. Beijum heeft extra aandacht nodig voor het beheer van de openbare ruimte.

In de tijd: Daarom willen we extra aandacht en inspanning voor de aanpak voor het op orde brengen en opfrissen van de openbare ruimte. Samen met Stadsbeheer en bewoners willen we jaarlijks een plan opstellen met gebieden die met urgentie moeten worden aangepakt.

Kosten: Aanvullend op het reguliere budget van Stadsbeheer: € 200.000 voor de komende jaren.

Projectorganisatie

In het najaar van 2018 gaan we aan de slag met het opzetten van een projectorganisatie die zodanig is ingericht dat de integrale aanpak zoals we ons die voorstellen adequaat kan worden opgepakt. De proeftuin voor de vernieuwde integrale aanpak met daarin de bundeling van maatregelen gaan we hierin expliciet ruimte geven. De organisatie gaan we aansturen aan de hand van concrete projectplannen waarin helder is geformuleerd hoe de verantwoordelijkheden liggen en wie, wat gaat doen en wanneer resultaten worden verwacht. Deze worden concreet met stappen vastgelegd in een jaarplanning. Een aantal maatregelen, zoals de uitwerking van de stedenbouwkundige visie, stedenbouwkundige en plan-economische verkenning voor de pleinen kunnen in het najaar van 2018 al worden gestart omdat daarvoor de budgetten al eerder zijn vastgelegd.

7. De financiën

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024- 2029
Bewonersparticipatie							
extra inzet opbouwwerk voor vernieuwen en versterken participatie		€ 80.000	€ 80.000				
Viciueze armoedecirkel doorbreken							
- actieplan - regulier beleid							
- actieplan - extra inzet projectleider		€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	
- aanjager wijkbedrijf		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
Positief en gezond opgroeien							
- regulier beleid							
- extra inzet projectleider		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
- taalhuis, zomerschool en weekendschool		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
- budget speelvoorzieningen		€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	€ 90.000	
Heerdenaanpak							
- projectleider		€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	
- uitvoeringsbudget							
Stedenbouwkundige visie en onderzoek							
- stedenbouwkundige visie							
- onderzoek Wibena - fysiek en sociaal		€ 50.000					
Stadsbeheer							
- extra inzet boven regulier budget		€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000			
Totaal		€ 970.000	€ 920.000	€ 840.000	€ 640.000	€ 640.000	

8. Communicatie

In de projectaanpakken worden alle stappen concreet benoemd. Ook de communicatie met de wijk als geheel en met groepen bewoners leggen we hier in vast en worden nog eens nader uitgewerkt in een communicatieplan.

Met de wijkverbetering willen we Beijum aantrekkelijker maken voor Beijumers en niet-Beijumers. Daarvoor gaan we voortdurend in gesprek met Beijumers en willen we aan niet-Beijumers laten zien wat we doen en wat de kwaliteiten van Beijum zijn. We willen dat de beeldvorming over Beijum omslaat naar een aantrekkelijke wijk om te gaan wonen. Daarvoor gaan we een veelheid aan communicatiemiddelen inzetten.